

Persbericht

PB08-088
23 december 2008
9.30 uur

Vaart uit banengroei in derde kwartaal 2008

- 108 duizend banen meer dan een jaar geleden
- vergeleken met tweede kwartaal vrijwel geen banengroei meer
- hoogste maar sterk vertraagde banengroei in zakelijke dienstverlening en handel
- loonkostenstijging meer dan 4 procent

In het derde kwartaal van 2008 waren er 108 duizend banen van werknemers meer dan in hetzelfde kwartaal van 2007. Dit is een stijging van 1,4 procent. Deze stijging is duidelijk minder dan in de anderhalf jaar daarvoor toen de groei tussen de 2 en 3 procent lag. De vertraging is ook goed zichtbaar in de kwartaal-op-kwartaal ontwikkeling. Rekening houdend met seizoensinvloeden was er vrijwel geen groei meer. Dit is voor het eerst sinds eind 2004. Belangrijkste oorzaak is de sterke vertraging in de economische groei. De loonkostenstijging per werknemer trok verder aan. Dit blijkt uit cijfers van het CBS.

De banengroei was het hoogst in de twee bedrijfstakken met de meeste werknemers: zakelijke dienstverlening (2,5 procent) en handel (2,4 procent). Toch was juist in deze bedrijfstakken sprake van een flinke groeivertraging. In de uitzendbranche, de horeca, de landbouw en bij het openbaar bestuur waren er zelfs iets minder banen dan een jaar eerder.

De lonen van werknemers per arbeidsjaar waren in het derde kwartaal van dit jaar 3,7 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2007. Het grootste deel van deze loonstijging is een gevolg van de stijging van de CAO-lonen. De CAO-loonstijging is dit jaar over de hele linie hoger dan in 2007. De loonkosten per arbeidsjaar stegen in deze periode met 4,4 procent nog iets harder dan de lonen. Dit kwam door hogere werkgeverslasten voor de zorgverzekering, werkloosheid en arbeidsongeschiktheid. Deze loonkostenstijging is de hoogste in meer dan vier jaar.

Technische toelichting

Achtergrondinformatie over de ramingen

Net als bij de economische groei worden ook van banen en lonen meerdere ramingen samengesteld en gepubliceerd over een kwartaal. De eerste raming of *flash-raming* wordt uiterlijk 45 dagen na afloop van een kwartaal gepubliceerd in het persbericht economische groei. De cijfers van de eerste raming kunnen wijzigen op grond van nieuwe statistische broninformatie die nadien beschikbaar komt. In de tweede raming die uiterlijk 90 dagen na afloop

van een kwartaal wordt gepubliceerd, is deze nieuwe en meer uitgebreide statistische informatie verwerkt. Op dat moment komen bovendien meer detailgegevens beschikbaar. Bij de afsluiting van het vierde kwartaal komt tevens de eerste raming van het jaar gereed en worden de eerste drie kwartalen opnieuw vastgesteld.

Ook nadien kunnen de cijfers nog worden aangepast. De kwartaalgegevens worden namelijk eenmaal per jaar in juli geïjkt aan de jaarcijfers van de Nationale rekeningen die volgens een vaste cyclus van drie opeenvolgende ramingen (voorlopige raming, nader voorlopige raming en definitieve raming) worden herzien. Ook hier is sprake van steeds betere en meer gedetailleerde statistische informatie op basis waarvan de ramingen kunnen worden verrijkt.

Bronnen en definities

De gegevens in dit persbericht zijn ontleend aan de Arbeidsrekeningen die deel uitmaken van de Nationale rekeningen. Bij het samenstellen van de Arbeidsrekeningen worden diverse bronnen met arbeidsgegevens geïntegreerd tot een samenhangend stelsel.

De gegevens in dit persbericht hebben uitsluitend betrekking op banen van *werknemers*. Zelfstandigen blijven dus buiten beschouwing. Het aantal banen van werknemers in de Arbeidsrekeningen is het gemiddelde aantal banen in een kwartaal of in een jaar. Voor de banen worden ook seizoengecorrigeerde kwartaalcijfers gepubliceerd. Hierdoor is vergelijking van kwartaal op kwartaal mogelijk. Omslagen in de ontwikkeling worden bij seizoengecorrigeerde cijfers eerder zichtbaar. De seizoengecorrigeerde cijfers van voorgaande kwartalen kunnen bij toevoeging van een nieuw kwartaal fractioneel zijn veranderd door herberekening van het seizoenpatroon.

De werknemers die vóór 2006 werkzaam waren bij de ziekenfondsen werden geboekt bij de bedrijfstaking openbaar bestuur. Na de invoering van het nieuwe zorgstelsel worden zij geboekt bij de financiële instellingen (verzekeraars). De overboeking betreft 10 duizend banen. Voor deze overboeking zijn de tijdreeksen niet gecorrigeerd.

Tabel 1. Banen van werknemers naar bedrijfstak

	2006	2007	2007		2008		
			III	IV	I	II	III
<i>1000 banen</i>							
Landbouw en visserij	129	131	145	125	119	131	143
Industrie ¹⁾	932	935	935	937	932	939	943
Bouwnijverheid	387	392	392	393	389	398	395
Handel	1 249	1 290	1 300	1 308	1 311	1 326	1 331
Horeca	279	291	299	290	287	299	298
Vervoer en communicatie	453	460	462	462	464	468	465
Financiële instellingen	284	287	286	287	289	288	286
Zakelijke dienstverlening	1 440	1 532	1 569	1 531	1 546	1 602	1 608
Openbaar bestuur	516	512	508	514	513	513	504
Gesubsidieerd onderwijs	441	450	442	454	458	457	446
Gezondheids- en welzijnszorg	1 183	1 214	1 218	1 226	1 232	1 239	1 238
Cultuur en overige dienstverlening	331	335	333	341	339	343	339
Totaal	7 625	7 829	7 888	7 867	7 881	8 005	7 996
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar</i>							
Landbouw en visserij	-0,3	1,3	0,0	-1,4	-0,7	-1,7	-1,2
Industrie ¹⁾	-0,7	0,2	0,5	0,5	0,3	0,3	0,8
Bouwnijverheid	0,1	1,2	0,8	0,7	0,0	1,2	0,9
Handel	1,2	3,2	3,7	3,5	3,6	3,2	2,4
Horeca	2,9	4,4	3,6	6,8	2,5	0,6	-0,3
Vervoer en communicatie	-1,0	1,6	1,6	1,6	1,7	1,5	0,7
Financiële instellingen	3,1	1,0	1,5	1,0	0,8	0,7	-0,1
Zakelijke dienstverlening	7,0	6,4	5,9	5,2	4,3	3,6	2,5
Openbaar bestuur	-1,6	-0,8	-1,0	-0,8	-0,2	0,1	-0,7
Gesubsidieerd onderwijs	0,2	2,0	2,2	2,0	1,4	0,8	0,8
Gezondheids- en welzijnszorg	2,0	2,7	2,2	2,6	2,5	2,2	1,7
Cultuur en overige dienstverlening	-0,4	1,1	0,7	2,5	2,7	2,8	1,7
Totaal	1,7	2,7	2,6	2,6	2,2	2,0	1,4

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven

Bron: CBS

Tabel 2. Banen van werknemers naar economische activiteit, seizoen gecorrigeerd

	2006	2007	2007		2008		
			III	IV	I	II	III
<i>1000 banen</i>							
Landbouw en visserij	129	131	130	129	131	130	129
Industrie ¹⁾	932	935	935	936	936	938	942
Bouwnijverheid	387	392	391	392	393	396	395
Handel, horeca, vervoer, communicatie	1 981	2 041	2 050	2 068	2 075	2 082	2 085
Financiële- en zakelijke dienstverlening	1 724	1 819	1 828	1 845	1 858	1 866	1 867
Niet commerciële dienstverlening	2 471	2 511	2 512	2 531	2 541	2 544	2 541
Totaal	7 625	7 829	7 847	7 901	7 933	7 956	7 959
<i>%-verandering t.o.v. vorige periode ²⁾</i>							
Landbouw en visserij	-0,3	1,3	-1,5	-0,8	1,1	-0,6	-0,7
Industrie ¹⁾	-0,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,5
Bouwnijverheid	0,1	1,2	-0,1	0,3	0,3	0,7	-0,3
Handel, horeca, vervoer, communicatie	0,9	3,0	0,9	0,9	0,3	0,4	0,1
Financiële- en zakelijke dienstverlening	6,3	5,5	1,0	0,9	0,7	0,4	0,1
Niet commerciële dienstverlening	0,6	1,6	0,3	0,8	0,4	0,1	-0,1
Totaal	1,7	2,7	0,5	0,7	0,4	0,3	0,0

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven

2) Gecorrigeerd voor seizoeninvloeden

Bron: CBS

Tabel 3. Arbeidsvolume van werknemers naar economische activiteit

	2006	2007	2007		2008		
			III	IV	I	II	III
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar</i>							
Landbouw en visserij	0,1	1,3	0,2	-1,2	-0,8	-1,6	-1,5
Industrie ¹⁾	-0,8	0,2	0,5	0,5	0,2	0,2	0,6
Bouwnijverheid	-0,2	1,1	0,8	0,7	0,0	1,1	0,7
Handel, horeca, vervoer, communicatie	1,0	2,8	3,0	3,2	2,9	2,3	1,5
Financiële- en zakelijke dienstverlening	5,9	5,2	5,1	4,5	3,9	3,0	2,1
Niet commerciële dienstverlening	0,7	1,5	1,2	1,7	1,5	1,3	0,7
Totaal	1,6	2,4	2,3	2,4	2,1	1,7	1,2

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven

Bron: CBS

Tabel 4. Lonen en salarissen per arbeidsjaar naar economische activiteit

	2006	2007	2007		2008		
			III	IV	I	II	III
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar</i>							
Landbouw en visserij	1,8	2,4	5,1	6,3	3,1	4,6	6,3
Industrie ¹⁾	2,8	3,4	2,5	4,7	4,5	4,1	3,7
Bouwnijverheid	2,7	4,1	3,7	4,1	4,2	5,7	4,2
Handel, horeca, vervoer, communicatie	2,4	2,8	3,2	2,3	3,3	3,5	3,5
Financiële- en zakelijke dienstverlening	1,9	4,5	4,2	6,7	1,6	4,0	3,6
Niet commerciële dienstverlening	2,6	2,9	2,7	3,0	2,5	3,4	3,9
Totaal	2,6	3,5	3,3	4,2	2,9	3,9	3,7

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven

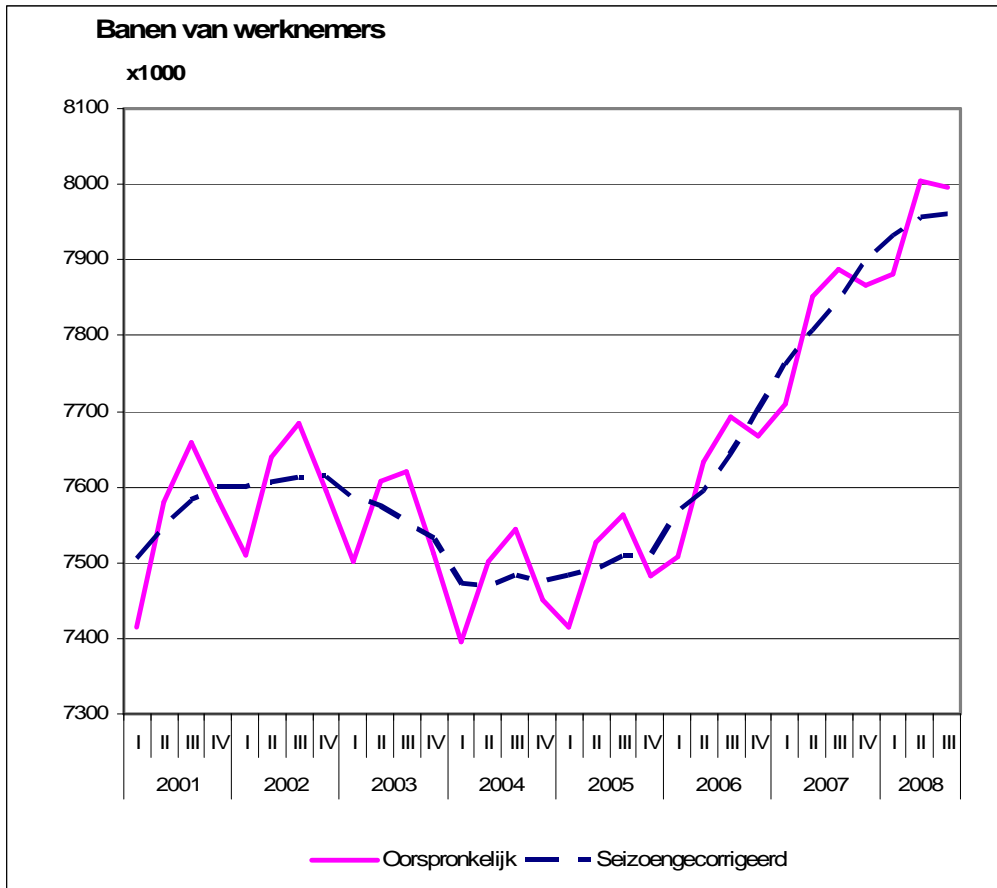
Bron: CBS

Tabel 5. Loonkosten per arbeidsjaar naar economische activiteit

	2006	2007	2007		2008		
			III	IV	I	II	III
<i>%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar</i>							
Landbouw en visserij	1,3	1,9	4,6	5,8	3,5	5,0	6,9
Industrie ¹⁾	2,9	3,2	2,3	4,5	4,7	4,4	4,3
Bouwnijverheid	2,8	3,5	3,3	3,4	4,0	6,0	4,9
Handel, horeca, vervoer, communicatie	2,4	2,6	3,0	2,0	3,6	3,8	4,1
Financiële- en zakelijke dienstverlening	1,7	4,1	3,8	6,4	1,9	4,3	4,2
Niet commerciële dienstverlening	2,1	2,5	2,1	2,6	2,7	3,7	4,6
Totaal	2,4	3,2	2,9	3,8	3,1	4,2	4,4

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven

Bron: CBS

Bron: CBS